

ἘΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ἐκτος

Συνδρομὴ ἰτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους· καὶ εἶνε ἰτησίαι.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

8 Ὀκτωβρίου 1878

ἘΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΕΝ ΕΤΕΙ 1824

Ἡ ἀνωτέρω σφραγὶς ἐλήφθη ἐξ ἐνοικιαστηρίου, συνταχθέντος ἐν ἔτει 1824 ἐν Μεσολογγίῳ, ἐνώπιον τοῦ τότε ἀστυνόμου τῆς πόλεως ταύτης. Τὸ πρωτότυπον τοῦ περιέργου τούτου ἐγγράφου ἐκοινοποιήθη ἡμῖν ὑπὸ τινος ἀναγνώστου τῆς Ἐστίας. Σ. τ. Δ.

ΟΛΙΒΕΡ ΤΟΥΙΣΤ

Ἐκ τῶν τοῦ Καρόλου Δίκενς.

Συγγράμα· ἰδὲ σελ. 627.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'

Λεπτομέρειαι περὶ τοῦ βίου τοῦ Ὀλιβερ παρὰ τῷ κυρίῳ Μπράουνλφ. — Ἀξιοσημείωτος πρόρρησις κυρίου τινὸς Γκρίμουιγκ περὶ τοῦ παιδίου.

Ὁ Ὀλιβερ συνῆλθεν εἰς ἑαυτὸν ταχέως ἐκ τῆς λιποθυμίας, ἣτις ἐπῆλθεν αὐτῷ ἐκ τῆς ἐπιφωνήσεως τοῦ κυρίου Μπράουνλφ. Οὗτος δὲ καὶ ἡ κυρία Μπέντγουν ἀπέφυγον ἐπιμελῶς νὰ τῷ κάμωσι λόγον περὶ τῆς εἰκόνας, καὶ ἡ συνδιάλεξις δὲν περιστρέφετο πλέον οὔτε εἰς τὰ συμβάντα, οὔτε εἰς τὰ περὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ Ὀλιβερ, ἀλλ' εἰς ἀντικείμενα κατ'ἀλληλα νὰ διασκεδάσωσιν αὐτὸν χωρὶς νὰ τῷ προξενῶσιν ἐντύπωσιν. Ἦτο ἀκόμη πολὺ ἀδύνατος καὶ δὲν ἐμπόρει νὰ σηκωθῇ διὰ νὰ προγευματίσῃ· ἀλλ' ὅταν τὴν ἐπαύριον κατέβη εἰς τὸ δωμάτιον τῆς οἰκονόμου, ἡ πρώτη αὐτοῦ κίνησις ἦν νὰ ρίψῃ ἀπλοστον βλέμμα εἰς τὸν τοίχον ἐλπίζων νὰ ἐπανιδῇ τὴν εἰκόνα τῆς ὡραίας κυρίας· ἀλλ' ἡ προσδοκία του διεψεύσθη, διότι ἡ εἰκὼν ἔλειπε.

«Ἄ! βλέπεις, εἶπεν ἡ οἰκονόμος, ἦν δὲν διέλαθε τὸ βλέμμα τοῦ Ὀλιβερ· δὲν εἶναι πλέον ἐκεῖ.

— Τὸ βλέπω, κυρά, εἶπεν ὁ Ὀλιβερ στένων· διατὶ τὴν ἐπῆραν;

— Τὴν ἐξεκρέμασαν, παιδί μου, ἀπεκρίνατο ἡ πρεσβύτις, διότι ὁ κύριος Μπράουνλφ εἶπεν ὅτι ἡ θεὰ αὐτῆς τῆς εἰκόνας ἐφαίνετο πῶς σοῦ ἔκαμνε κακὸν καὶ ἐδυσκόλευεν ἴσως τὴν θεράπειάν σου.

— ὦ! ὄχι, κυρά, δὲν μοῦ ἔκαμνε κακὸν, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ Ὀλιβερ μετὰ ζωηρότητος. Τὴν ἀγαποῦσα παραπολύ!

— Μπα! μπα! εἶπεν ἡ πρεσβύτις φαιδρῶς· κάμνε νὰ γίνῃς καλὰ γρήγορα καὶ θὰ τὴν βάλουν πάλιν ἔς τὴν θέσιν της. Σοῦ τὸ ὑπόσχομαι. Τώρα ἄς ὀμιλήσωμεν διὰ τίποτε ἄλλο.»

Ἡ ἀγαθὴ πρεσβύτις εἶχεν ἐπιδαψιλεύσει τοσαύτας φιλοστόργους φροντίδας τῷ Ὀλιβερ, ὥστε ἐκεῖνος ἔσπευσε νὰ ὑπακούσῃ καὶ νὰ μὴ τῇ ὀμιλήσῃ περὶ τῆς εἰκόνας· ἤκουσε τοῦναντίον μετὰ προσοχῆς ὅσα ἐκείνη τῷ διηγείτο περὶ μιᾶς καλῆς καὶ ὡραίας ἀδελφῆς, ἣν εἶχε, ἡ ὁποία ὑπανδρεύθη ἕνα ὡραῖον καὶ καλὸν ἄνθρωπον, μὲ τὸν ὁποῖον συνέζη εἰς τὴν ἐξοχὴν· περὶ τοῦ υἱοῦ της, ὅστις ἦτο ὑπάλληλος ἐμπόρου τινὸς ἐν Ἰνδικῇ, καὶ ὅστις ἦτο ἐπίσης πολὺ καλὸς νέος καὶ τῇ ἔγραψε τέσσαρας φορὰς τὸν χρόνον τόσον ὡραίας ἐπιστολάς, ὥστε καὶ μόνον συλλογιζομένη αὐτὰς δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά της. Ὅτε δὲ διὰ μακρῶν ἐπεξέτεινε τὸν λόγον ὀμιλοῦσα περὶ τῆς τελειότητος τῶν τέκνων της καὶ περὶ τῶν προτερημάτων τοῦ μακαρίτου συζύγου της, ὅστις ἦτο ἐξαιρετὸς ἄνθρωπος, ἀποθανὼν πρὸ εἰκοσιῆς ἀκριβῶς ἐτῶν, ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ τέτου. Μετὰ τὸ τέιον, ἐπεχείρησε νὰ δεῖξῃ εἰς τὸν Ὀλιβερ πῶς παίζεται τὸ χαρτοπαίγνιον cribbage, ὅπερ ἐκεῖνος ἔμαθεν ἀμέσως. Ἐπαιζαν λοιπὸν ἁμῶς μετὰ μεγάλης σοβαρότητος, ἕως οὗ ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ πῆν τὸ παιδίον ὀλίγον θερμὸν οἶνον, ἀνακατωμένον μὲ νερόν, ἐμβάπτον ἐν αὐτῷ μίαν φέταν καψαλισμένου ψωμίου προτοῦ κατακλιθῆ.

Ἦσαν εὐτυχεῖς αἱ ἡμέραι τῆς ἀναρρώσεως αὐτοῦ διὰ τὸν Ὀλιβερ· περὶ αὐτὸν τὸ πᾶν ἦν γαλήνιον, καθάριον, ἐπιμεμελημένον, καὶ τοσαύτας καλοκάθους φροντίδας ἐπεδαψίλευον αὐτῷ, ὥστε μετὰ τὴν ἐλγεινότητα τοῦ προτέρου βίου του, τῷ ἐφαίνετο νῦν ὅτι εὕρισκετο εἰς τὸν παράδεισον. Ὅταν ἀνέλαβεν ἐπαρκεῖς δυνάμεις ἵνα ἐνδύθῃ, ὁ κύριος Μπράουνλφ ἐχορήγησεν αὐτῷ νέα ἐνδύματα, ἐν κασκέττον καὶ ὑποδήματα. Εἶπον εἰς τὸν Ὀλιβερ ὅτι ἠδύνατο νὰ διαθέσῃ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ τὰ παλαιὰ του ἐνδύματα· τὰ ἔδωκε λοιπὸν ἀμέσως εἰς μίαν ὑπηρέτριαν, ἣτις πολὺ τὸν περιεποιεῖτο, παρακαλῶν αὐτὴν νὰ τὰ πωλήσῃ εἰς κἀνένα Ἑβραῖον καὶ νὰ

κρατήση τὰ χρήματα. Ἐκείνη δὲν περιέμενε νὰ τῆς το ἐπαναλάβωσι, ὁ δὲ Ὀλιβερ, ἰδὼν ἐκ τοῦ παραθύρου τῆς αἰθούσης τὸν Ἑβραῖον διπλοῦντα τὰ ἐνδύματα, τιθέντα αὐτὰ εἰς τὸν σάκον του καὶ ἀπομακρυνθέντα, μεγάλως ἐχάρη, συλλογιζόμενος ὅτι δὲν θὰ τα ἐπανίδῃ πλέον καὶ ὅτι δὲν εἶχε τὸν φόβον νὰ τὰ φορέσῃ καὶ πάλιν. Ἦσαν δὲ ταῦτα, ἀνάγκη νὰ το εἴπωμεν, ἔλεεινὰ βράκη, ὁ δὲ Ὀλιβερ πρόωτην φορὰν τότε ἐφόρει καινουργῆ ἐνδύματα.

Ὅκτὼ περίπου ἡμέρας μετὰ τὸ συμβὰν τῆς εἰκόνας, ἐσπέραν τινὰ συναμίλει μετὰ τῆς κυρίας Μπέντγουν, ὅτε ὁ κύριος Μπράουνλω παρήγγειλε, ὅτι, ἐάν ὁ Ὀλιβερ Τουίστ ἦτο εἰς κατὰστασιν, ἐπεθύμει πολὺ νὰ τον ἴδῃ εἰς τὸ γραφεῖόν του διὰ νὰ τῷ ὁμιλήσῃ.

«Θεὸς μου! νίψου γρήγορα καὶ ἔλα νὰ σε κτενίσω, εἶπεν ἡ κυρία Μπέντγουν. Εἶδες ἐκεῖ! Ἄν τὸ εἴξουρα πῶς ἤθελαν νὰ σε φωνάξουν, θὰ σοῦ ἔβανα ἐν ἄσπρον περιλαίμιον, θὰ σε ἔκαμνα ὠραῖον ὡς ἄστρον.»

Ὁ Ὀλιβερ ὑπήκουσε παραχρῆμα εἰς τὴν πρεσβύτιδα, αὕτη δὲ, ἂν καὶ πολὺ ἐλυπεῖτο διότι δὲν εἶχε καιρὸν νὰ τῷ σιδηρώσῃ τὸ μικρὸν περιλαίμιον, τοσοῦτῳ θελκτικῆν εὔρε τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ Ὀλιβερ, ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν παρατηροῦσα αὐτὸν, ὥστε προέβη μέχρι τοῦ σημείου νὰ εἶπῃ ὅτι δὲν ἐπίστευε πῶς θὰ εὐμόρφαινε περισσότερον στολιζόμενος.

Ὁ Ὀλιβερ ἔκρουσε τὴν θύραν τοῦ γραφείου, καὶ ὅταν ὁ κύριος Μπράουνλω εἶπε νὰ εἰσέλθῃ, ἦνοιξε καὶ εὗρέθη εἰς δωμάτιον, ἐν ᾧ ἦσαν πλῆθος βιβλίων, καὶ οὐ τὸ παράθυρον ἔβλεπεν εἰς ὠραῖον κῆπον. Πλησίον τοῦ παραθύρου ἦτο μία τράπεζα, πρὸ τῆς ὁποίας καθήμενος ὁ κύριος Μπράουνλω ἀνεγίνωσκε. Ἰδὼν τὸν Ὀλιβερ, ἀπέθηκε τὸ βιβλίον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν εἰς τὸ παιδίον νὰ πλησιάσῃ καὶ νὰ καθήσῃ πλησίον τῆς τραπέζης. Ὁ Ὀλιβερ ἐκάθησε, ἀπορῶν πῶς ὑπασκονταὶ ἀνθρωποὶ ἀναγινώσκοντες τόσο πολλὰ βιβλία, γραφέντα κατὰ πᾶσαν πιθανότητα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ καταστήσωσι τὸν κόσμον σοφώτερον ἀντικείμενον ὑπερ διεγείρει τὴν ἀδιάλειπτον ἀπορίαν καὶ ἀνθρώπων μᾶλλον πεπειραμένων τοῦ Ὀλιβερ.

«Πολλὰ βιβλία ἢ ὄχι, παλληκάρι μου; εἶπεν ὁ κύριος Μπράουνλω, παρατηρήσας τὴν περιεργίαν μεθ' ἧς ὁ Ὀλιβερ ἐθεώρει τὰς κοσμώσας τοὺς τοίχους βιβλιοθήκας.

— Ναι, σὲρ, παραπολλά, ἀπεκρίνατο ὁ Ὀλιβερ· ποτέ μου δὲν εἶδα τόσα.

— Θὰ τὰ διαβάσῃς, εἶπεν ὁ πρεσβύτης καλοκάγαθος, καὶ θὰ αἰσθανθῆς μεγαλειτέραν εὐχαρίστησιν ἀναγινώσκων αὐτὰ παρὰ παρατηρῶν τὸ δέσιμόν των· οὐχὶ ὅμως πάντοτε, διότι εἰσὶ καὶ βιβλία, τῶν ὁποίων ὅλη ἡ ἀξία συνίσταται εἰς τὸ δέσιμόν των.

— Θὰ ἦναι βέβαια τὰ χονδρὰ ἐκεῖνα ἐκεῖ, σὲρ, εἶπεν ὁ Ὀλιβερ, δεικνύων διὰ τοῦ δακτύλου ὀγκώδεις τινὰς τόμους εἰς τέταρτον, ἐστοιχωμένους μὲ ἐπίχρυσα κοσμήματα.

— Ὅχι πάντοτε, εἶπεν ὁ ἀγαθὸς πρεσβύτης μειδιῶν καὶ κτυπῶν θωπευτικῶς τὴν παρειὰν τοῦ παιδίου. Εἶναι πολλὰ πολὺ βαρεῖα ἂν καὶ ἔχουν πολὺ μικρὸν σχῆμα. Σοῦ ἀρέσει νὰ γίνῃς σοφὸς καὶ νὰ γράφῃς βιβλία, ἔ;

— Νομίζω, σὲρ, πῶς καλλίτερα θὰ μοῦ ἤρесе νὰ διαβάζω, ἀπεκρίνατο ὁ Ὀλιβερ.

— Πῶς! εἶπεν ὁ κύριος Μπράουνλω· δὲν ἤθελες νὰ γίνῃς συγγραφεὺς;»

Ὁ Ὀλιβερ ἐσκέφαθ ὀλίγον καὶ ἐπὶ τέλους εἶπεν ὅτι ἐπίστευε πῶς προτιμότερον θὰ ἦτο νὰ ἦναι κἀνεὶς βιβλιοπώλης. Ὁ γέρον κύριος ἐγέλασεν ἐξ ὅλης καρδίας καὶ ὠμολόγησεν ὅτι ἡ ἀπάντησις ἦτο ἐξαιρετὸς ὅπερ ἐχαροποίησε τὸν Ὀλιβερ, ἂν καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐνοήσῃ διατί ἡ ἀπάντησις του θεωρήθη πνευματώδης.

«Λοιπὸν μὴ φοβεῖσαι, εἶπεν ὁ κύριος Μπράουνλω, ἀναλαβὼν τὸ σοβαρὸν αὐτοῦ ἦθος· δὲν θὰ σε κάμωμεν συγγραφέα, ἐν ὧσιν ὑπάρχῃ ἐντιμὸν τι ἐπάγγελμα νὰ μάθῃς, ἔστω καὶ κτίστου ἐν ἀνάγκῃ.

— Εὐχαριστῶ, σὲρ,» εἶπεν ὁ Ὀλιβερ, καὶ ἡ ζωηρότης τῆς ἀπαντήσεώς του ἔκαμε καὶ πάλιν νὰ γαλάσῃ τὸν πρεσβύτην, ὅστις ὑπετονόησε ὀλίγας λέξεις περὶ θαυμασίου ὀρμεμψύτου, εἰς ἃς ὁ Ὀλιβερ δὲν προσέσχε πολὺ διότι καλὰ καλὰ δὲν τὰς ἐνόησε.

«Τώρα, εἶπεν ὁ κύριος Μπράουνλω μὲ τόνον φωνῆς ἔτι μειλιχιώτερον τοῦ συνήθους, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ σοβαρώτερον, τώρα, παιδί μου, σὲ παρακαλῶ νὰ δώσῃς προσοχὴν εἰς ὅ τι θὰ σοῦ εἶπω. Θὰ σοὶ ὁμιλήσω ἄνευ περιφράσεων, διότι εἰμὶ βέβαιος ὅτι εἰσαὶ εἰς κατὰστασιν νὰ με ἐνοήσῃς ἐπίσης καλὰ, ὅσον καὶ ἄλλοι ἀνθρωποὶ μεγαλειτέρας ἡλικίας ἀπὸ σέ.

— Ἄχ! σὲρ, σὰς καθικετεύω, μὴ μου εἰπῆτε ὅτι πρέπει νὰ φύγω! ἀνεκραύγασεν ὁ Ὀλιβερ ἀνησυχήσας ἐκ τοῦ σοβαροῦ τόνου τῆς φωνῆς τοῦ προστάτου του· μὴ με διώχνετε, σὲρ, καὶ ἀναγκασθῶ νὰ γυρίζω ἔς τοὺς δρόμους. Ἀφήτε με νὰ μένω ἐδῶ καὶ νὰ σας δουλεύω. Μὴ με στέλλετε πάλιν εἰς τὸ φοβερὸν μέρος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐγλύττωσα. Λυπηθῆτε ἕνα πτωχὸ παιδί, σὲρ, σὰς παρακαλῶ.

— Ἀγαπητόν μου παιδί, εἶπεν ὁ κύριος Μπράουνλω, συγκινηθεὶς ἐκ τῆς ζέσεως μεθ' ἧς ἰκέτευεν αὐτὸν ὁ Ὀλιβερ, μὴ φοβῆσαι, δὲν θὰ σε ἐγκαταλείψω, ἐκτὸς ἂν σὺ μὲ βιάσῃς εἰς τοῦτο.

— Ποτὲ, σὲρ, ὦ, ποτὲ, εἶπε διακόψας αὐτὸν ὁ Ὀλιβερ.

— Ἐλπίζω τοῦτο, ἐξηκολούθησεν ὁ πρεσβύτης· εἶμαι πεπεισμένος ὅτι δὲν θὰ με ἐξαναγ-

κάσης εις τοῦτο. "Αν καὶ πολλὰς ἀπογοητεύσεις ἐδοκίμασα παρ' ἀνθρώπων, εἰς τοὺς ὁποίους ἠθέλησα νὰ κάμω καλὸν, εἶμαι ὅμως σφόδρα διατθειμένος νὰ ἐμπιστευθῶ εἰς σέ, καὶ ἐνδιαφέρομαι περὶ σοῦ περισσότερο ἀφ' ὅσον δύναμαι νὰ σοι εἶπω. "Ὅσους ἠγάπησα μὲ τὴν μεγαλειτέραν τρυφερότητα εὐρίσκονται τώρα εἰς τὸν τάφον· ἀλλ' ἂν καὶ παρέλαθον μεθ' ἑαυτῶν τὸ γόητρον καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ βίου μου, δὲν μετέβαλον τὴν καρδίαν μου εἰς φέρετρον, οὐδ' ἔκλεισα αὐτὴν διὰ παντός εἰς φιλόστοργα αἰσθήματα· ἡ μεγάλη θλιψίς μου συνετέλεσε τὸν ναντίον εἰς τὸ νὰ ἐνισχύσῃ ταῦτα· καὶ οὕτω κατ' ἀνάγκην ἔπρεπε νὰ γίνῃ, διότι ἡ δυστυχία ἐξαγνίζει τὴν καρδίαν μας."

Ὁ ἀγαθὸς γέρον ἀφ' οὗ εἶπε ταῦτα ταπεινῆ τῆ φωνῇ, ὡς εἰ ὠμίλει κατ' ἑαυτὸν, ἐσίγησεν ἐπί τινος στιγμῆς, ἐν ᾧ ὁ Ὀλιβερ, ἀκίνητος ἐπὶ τοῦ καθίσματός του, μόλις ἐτόλμα νὰ αναπνεύσῃ.

"Ἐάν σοῦ ἑμιλῶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἐπανέλαβε τέλος ὁ κύριος Μπράουνλω φαιδρότερον, τοῦτο τὸ κάμνω διότι ἡ καρδία σου εἶναι νεαρὰ, καὶ εἰξέυρων ὅτι πολλὰς μεγάλας θλιψίσεις ἐδοκίμασα, θάποφύγῃς οὕτω μετὰ μεγαλειτέρας φροντίδος νὰ ναννεώσῃς ταύτας. Λέγεις ὅτι εἶσαι ὀρφανός, χωρὶς φίλον εἰς τὸν κόσμον. Αἱ πληροφροῖαι, τὰς ὁποίας ἠδυνήθην νὰ συλλέξω, ἐπιβεβαιούσι τοὺς λόγους σου. Διηγήθητί μοι τὴν ἱστορίαν σου· εἰπέ μοι πόθεν ἔρχεσαι, ποῖος σὲ ἀνέθρεψε καὶ πῶς ἐγνώρισες τοὺς ἀνθρώπους μετὰ τῶν ὁποίων σὲ εὔρον. Εἰπέ μοι μόνον τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἔσο βέβαιος ὅτι ἐν ὅσῳ ζῶ, δὲν θὰ ἦσαι ἐστερημένος φίλου."

Ἐπὶ τινος στιγμῆς ὁ Ὀλιβερ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐμιλήσῃ ἐκ τῶν λυγμῶν· ἔμελλε νὰ διηγηθῆ πῶς ἀνετράφη ἐν τῇ ἐξοχῇ καὶ πῶς ὠδηγήθη εἰς τὸ πτωχοκομεῖον ὑπὸ τοῦ κυρίου Μπάμμυπλ, ὅτε τὸ ῥόπτρον τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ θύρας ἐκρούθη δις ταχέως καὶ διὰ τρόπου ἀνυπομονησίαν ἐμφαίνοντος. Ὑπηρετῆς δέ τις εἰσελθὼν ἀνήγγειλε τὸν κύριον Γκρίμγουιγκ.

"Ἀναβαίνει; ἠρώτησεν ὁ κύριος Μπράουνλω.

— Μάλιστα, σέρ, ἀπεκρίνατο ὁ θεράπων· ἠρώτησεν ἐὰν ὑπῆρχον μάφι¹ εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἀφ' οὗ ἐγὼ τῷ εἶπα ὅτι ὑπάρχουν, ἀπεκρίθη ὅτι θὰ ἔλθῃ νὰ πάρῃ τὸ σάι."

Ὁ κύριος Μπράουνλω ἐμεδίασε καὶ στραφείς πρὸς τὸν Ὀλιβερ εἶπεν ὅτι ὁ κύριος Γκρίμγουιγκ ἦτο παλαιὸς φίλος του, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ διδῇ σημασίαν εἰς τοὺς ὀλίγον ἀποτόμους τρόπους; τοῦ διότι κατὰ βάθος ἦτο κάλλιστος ἄνθρωπος.

«Πρέπει νὰ καταβῶ, σέρ; ἠρώτησεν ὁ Ὀλιβερ.

— Ὁχι, ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Μπράουνλω· προτιμῶ νὰ μείνῃς ἐδῶ."

1. Εἶδος, πλακουντίων διὰ τὸ τέιον.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσῆλθε γέρον τις κύριος, ἀρκούντως εὐσαρκος, ἐπὶ χονδρῆς στηριζόμενος βακτηρίας, διότι ἐχώλαιεν ὀλίγον· ἔφερε κυανοῦν ἐπενδύτην, ἐσωκάρδιον ἐκ ραβδωτοῦ ὑφάσματος, περισκελίδας ἐκ ναγκίνης, καὶ πῖλον πλατύγυρον. Ἐκ τοῦ θυλακίου τοῦ ἐσωκαρδίου του ἐξήρχετο ἀτημελῶς μακρὰ χαλυβδίνη ἄλυσις ὠρολογίου, εἰς ἧς τὸ ἄκρον ἐκρέματο ἐν κλειδίον. Τὰ δύο ἄκρα τοῦ λευκοῦ λαιμοδέτου του ἦσαν συνεπτυγμένα εἰς κόμβον, ἔχοντα ὄγκον πορτοκαλλίου. Ἡ στάσις του δὲ ἦτο ἀεικίνητος, ὥστε πᾶσα περιγραφή αὐτῆς ἀποβαίνει ἀδύνατος. Ἐν ᾧ ὠμίλει ἐκίνει τὴν κεφαλὴν ἀποτόμως καὶ προσέβλεπε διὰ τοῦ κανθοῦ τῶν ὀφθαλμῶν, ἀπαρλλάκτως ὡς ψιττακός. Οὕτω πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον, καὶ κρατῶν εἰς τοὺς δακτύλους μικρὸν τεμάχιον φλοιοῦ πορτοκαλλίου, ἀνεκραύγασε μετὰ δυσαρσεκείας·

«Εἰς τὸν Θεόν σας! ἰδέτε καὶ σεῖς! δὲν εἶναι παρᾶξενον καὶ θαυμάσιον πρᾶγμα νὰ μὴ ἡμπορῶ νὰ ἔμβω εἰς κἀνὲν σπίτι χωρὶς νὰ εὔρω εἰς τὴν σκάλα ἐν κομματί πορτοκαλλόφλοιδα, ἀπὸ αὐτὰ μὲ τὰ ὁποῖα κἀμουν τὴν τύχην τῶν οἱ χειρουργοί. Ἐνα κομματί πορτοκαλλόφλοιδα μὲ ἔκαμε κουτσὸν καὶ εἶμαι βέβαιος πῶς κἀνὲν ἄλλο κομματί πορτοκαλλόφλοιδα θὰ ἦναι ὁ θάνατός μου. Ναι, κύριε, θὰ εὔρω τὸν διάβολόν μου μὲ τὰς πορτοκαλλόφλοιδες. Θὰ φάγω τὸ κεφάλι μου!»

Ἦτο αὕτη ἡ συνήθης ἔκφρασις, ἧς ἐποιεῖτο χρῆσιν ὁ κύριος Γκρίμγουιγκ πρὸς μείζονα ἔμφρασιν. Ἦτο τόσῳ μεγάλη καὶ ὀγκώδης ἡ κεφαλὴ του, καὶ πρὸς ἐπίμετρον ἐπιπεπασμένη μὲ ἄφθονον κόνιν, ὥστε, καὶ ἂν ἡ ἐπιστήμη ἐφεύρισκε μέσον τι δι' οὗ νὰ ἠδυνάτο τις νὰ τρώγῃ τὴν ἰδίαν κεφαλὴν, δὲν ἦτο καὶ πάλιν φόβος μὴ πραγματοποιηθῶσιν οἱ λόγοι του οὔτοι.

«Ναι, κύριε, θὰ φάγω τὸ κεφάλι μου, ἐπανέλαθεν ὁ κύριος Γκρίμγουιγκ, κτυπῶν διὰ τῆς ῥάβδου του τὸ πάτωμα. Μπα, τί εἶναι αὐτό; προσέθηκεν ἰδὼν τὸν Ὀλιβερ καὶ ὀπισθοχωρήσας δύο βήματα.

— Εἶναι ὁ νέος Ὀλιβερ Τουϊστ, περὶ τοῦ ὁποίου σὰς ὠμίλησα,» ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Μπράουνλω.

Ὁ Ὀλιβερ ἐχαιρέτισε.

«Ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ ἦναι αὐτὸ τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον προσεβλήθη ἀπὸ πυρετόν, εἶπεν ὁ κύριος Γκρίμγουιγκ ὀπισθοχωρῶν ἀκόμη. Μίαν στιγμὴν! προσέθηκεν ἀποτόμως, ἐν τῇ χαρᾷ ἐπὶ τῇ ἀνακαλύψει του λησμονήσας τὸν φόβον μὴ κολλησῇ πυρετόν. Στοιχηματίζω πῶς αὐτὸ θὰ ἦναι τὸ παιδί, ὁποῦ ἐκαθάρισε τὸ ποστοκάλλι καὶ ἔρριψε τοὺς φλοιούς εἰς τὴν σκάλαν. Θὰ φάγω τὸ κεφάλι μου, μὰ καὶ τὸ ἰδικόν του ὅμως μαζί.

— Ὁχι, δὲν εἶναι αὐτός, εἶπεν ὁ κύριος

Μπράουνλω γελῶν. Δὲν ἔφαγε πορτοκάλλι. Ἐλθετε, βάλετε ἐκεῖ τὸ καπέλλο σας καὶ ὁμιλήσατε μὲ τὸν φίλον μου.

— Αὐτὸ μὲ κάμνει νὰ σκέπτομαι φοβερὰ πράγματα, εἶπεν ὁ εὐρέθιστος γέρον ἐκβαλὼν τὰς χειρίδας του. Εἰς τὸν δρόμον μας εὐρίσκονται πότε ὀλίγαί πότε πολλαὶ πορτοκαλλόφλοι-δαι καὶ ἔχω τὴν βεβαιότητα ὅτι τὸ παιδί τοῦ χειρουργοῦ, ὅπου εἶναι εἰς τὴν γωνίαν, τὰς βάλ-λει ἐπίτηδες· δὲν ἴπηγαί μου μακρὰ, χθὲς τὸ βράδυ ἐξ αἰτίας μιᾶς τοιαύτης φλοῖδας ἐγλύ-στηρσε μία νέα, καὶ ἔπεσεν ἐπάνω εἰς τὰ κάγ-γλα τοῦ κήπου μου. Ὅταν ἐσηκώθη, τὴν εἶδα ὅπου παρετήρει τὸ καταχθόνιον κόκκινον φα-νάρι, τὸ ὁποῖον φωτίζει τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ χει-ρουργοῦ. Μὴ ἴπηγαίτε! τῆς φωνάζω ἀπὸ τὸ παράθυρον. Εἶναι φονιάς! αὐτὸς βάλλει ἐπίτη-δες νὰ σπάζουν τὸν σβέρον τους οἱ ἄνθρωποι! Θὰ φάγω. . . .»

Ἐνταῦθα ὁ ὀργίλος γέρον ἐκτύπησε δυνατὰ διὰ τῆς ράβδου του τὸ πάτωμα· ἡ χειρονομία αὕτη ἦτο ἰσοδύναμος μὲ τὴν συνήθη του ἐκ-φρασιν. Εἶτα χωρὶς νάφηση τὴν ράβδον του ἐ-κάθησε, καὶ ἐπιθεὶς ἐπὶ τῆς ρινὸς διόπτρας, ἃς ἔφερε κρεμασμένως ἐκ πλατείας μελαίνης ται-νίας, παρετήρησεν ἐταστικῶς τὸν Ὀλιβερ. Οὗτος δὲ, βλέπων ἑαυτὸν ἀντικείμενον κανονικῆς ἐπι-θεωρήσεως, ἠρρυθρίασε καὶ ἐχαίρεισεν ἐκ δευτέρου.

«Αὐτὸ εἶναι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος παιδί; εἶπε τέλος ὁ κύριος Γκρίμγουιγκ.

— Αὐτὸ μάλιστα, ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Μπρά-ουνλω, νεύων φιλικῶς τῷ Ὀλιβερ.

— Τί κάμνεις παιδί μου; εἶπεν ὁ κύριος Γκρίμγουιγκ.

— Εὐχαριστῶ, σερ, πολὺ καλλίτερα,» ἀπε-κρίνατο ὁ Ὀλιβερ.

Ὁ κύριος Μπράουνλω, φοβούμενος μήπως ὁ ἰ-διότροπος φίλος του προσθήσῃ δυσάρεστους τι-νάς λόγους, εἶπεν εἰς τὸν Ὀλιβερ νὰ καταβῆ καὶ νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν κυρίαν Μπέντγουιν νὰ φέρῃ τὸ τέιον. Ὁ Ὀλιβερ, ὅν οἱ τρόποι τοῦ νεοελ-θόντος δὲν εἶχον καταθέλξει, ἐθεώρησεν ἑαυτὸν εὐτυχῆ εὐρῶν ἀφορμὴν νὰπέλθῃ.

«Δὲν εἶναι ἐξαίρετον παιδί; ἠρώτησεν ὁ κύ-ριος Μπράουνλω.

— Δὲν εἰξεύρω, ἀπήντησεν ὁ κύριος Γκρίμ-γουιγκ τραχέως.

— Πῶς;

— Ὅχι, δὲν εἰξεύρω· ἐγὼ ἔχω τὴν ἰδέαν πῶς ὅλα τὰ παιδιά ὁμοιάζουν. Μόνον δύο εἶδη αὐ-τῶν γνωρίζω, τὰ ἰσχνὰ καὶ τὰ παχέα.

— Καὶ εἰς ποίαν κατηγορίαν ὑπάγεται ὁ Ὀλιβερ;

— Εἰς τὰ ἰσχνὰ. Ἐγὼ ἓνα φίλον τοῦ ὁποίου τὸ παιδί εἶναι χονδρὸν ὡς βαρέλι· καὶ τὸ λέγουν αὐτὸ ὠραῖον παιδί, μὲ τὸ χονδρὸν στρογγυλὸν κεφάλι του, τὰ κόκκινα μάγουλα καὶ τοὺς ἀπα-στράπτοντας ὀφθαλμούς του. Εἶναι καλλίτερα

φρικαλέον· νομίζει κἀνεις πῶς τὰ ροῦχὰ του εἶ-ναι εἰς τὴν ἀκμὴν νὰ σπάσουν εἰς ὅλα τὰ μέρη, στενοχωρούμενα ἀπὸ τὸ σῶμά του· ἔχει φωνὴν πιλότου καὶ ὄρεξιν λύκου· τὸν γνωρίζω καλὰ τὸν κατεργάρη!

— Τὰ χαρακτηριστικὰ βλέπω αὐτοῦ δὲν ἔ-χουσι κάμμειαν ὁμοιότητα μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ νέου Ὀλιβερ Τουιστ, εἶπεν ὁ κύριος Μπρά-ουνλω· ὥστε μὴ θυμῶνεται.

— Ἀλήθεια, ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Γκρίμγουιγκ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς δὲν θάξίζῃ ἴσως περισσώτερον ἀπὸ ἐκεῖνον.»

Ὁ κύριος Μπράουνλω ἔβηξε μὲ τρόπον ἐκφρά-ζοντα ἀνυπομονησίαν, ὅπερ προὔξενησεν ἄπλε-τον εὐχαρίστησιν εἰς τὸν κύριον Γκρίμγουιγκ.

«Ναί, ἐπανάλαβε, ἴσως δὲν θάξίζῃ περισσώ-τερον. Ἀπὸ ποῦ ἔρχεται; Τί εἶναι; Προσεβλήθη ἀπὸ πυρετόν. . . ἔ! ἔπειτα; Δὲν προσβάλλον-ται μόνον οἱ ἔντιμοι ἄνθρωποι ἀπὸ πυρετόν, ἢ ὄχι; Καὶ οἱ κλέπται κάμμειαν φορὰν προσβάλ-λονται ἀπὸ πυρετόν, ἔ; Ἐγνώρισα ἓνα, τὸν ὁ-ποῖον ἐκρέμασαν εἰς τὴν Ἰαμαϊκὴν, διότι ἐσκό-τωσε τὸν αὐθέντην του· καὶ αὐτὸς προσεβλήθη ἔξ φορὰς ἀπὸ πυρετόν· μήπως νομίζετε πῶς τοῦ ἔδωσαν χάριν ἐξ αἰτίας τούτου; Μπᾶ! κο-λοκύθια!»

Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι κατὰ βάθος ὁ κύ-ριος Γκρίμγουιγκ ἦτο ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρ-δίας διατεθειμένος νὰ παραδεχθῆ ὅτι ἡ φυσιο-γνωμία τοῦ Ὀλιβερ συνηγόρει πολὺ ὑπὲρ αὐ-τοῦ· ἐκέκτητο ὅμως εἰς τὸν ὑπατον βαθμὸν τὴν μανίαν τῆς ἀντιλογίας, καὶ εἶπερ ποτε καὶ ἄλ-λοτε κατὰ τὴν παρούσαν ὥραν, ἀφ' ἧς εὗρεν ἐν τεμάχιον φλοιοῦ πορτοκαλλίου εἰς τὴν κλίμακα. Εὐθὺς ὡς εἰσῆλθεν ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν νάντι-λέγη εἰς τὸν φίλον του. Ὅταν δὲ ὁ κύριος Μπρά-ουνλω τῷ ὠμολόγησεν ὅτι δὲν ἠδύνατο νάπαν-τήσῃ εἰς μηδεμίαν τῶν ἐρωτήσεών του, διότι ἀνέβαλε νὰ ἐξετάσῃ τὸν Ὀλιβερ περὶ τοῦ βίου του μέχρις οὗ ἐντελῶς ἀναρρώση, ἡ φυσιογνω-μία τοῦ κυρίου Γκρίμγουιγκ προσέλαβεν ἔκφρα-σιν μυκηριστικὴν καὶ κακεντρέχῃ, ἠρώτησε δὲ κατειρωνεύμενος ἂν ἡ οἰκονόμος συνεθίξῃ καθ' ἐκάστην ἑσπέραν νὰ μετρή τὰ ἀσημικὰ, διότι ἂν ἡμέραν τινὰ ἔλειπον δύο ἢ τρία κοχλιάρια, θὰ ἔτρωγε τὸ κεφάλι του, παρὰ. . . κτλ.

Ὁ κύριος Μπράουνλω, καίτοι λίαν ζωηροῦ χα-ρακτῆρος, ὑπέμεινεν ὅμως ὅλα ταῦτα χωρὶς νὰ συγχυσθῆ, διότι ἐγνώριζε πληρέστατα τὸν χα-ρακτῆρα καὶ τὰς ἰδιοτροπίας τοῦ φίλου του.

Ἀφ' ἑτέρου ὁ κύριος Γκρίμγουιγκ ἔσχε τὴν καλωσύνην νὰ εὕρῃ τὰ μάφιν ἐξαίρετα, καὶ τὰ πάντα ἔλαβον ὀμαλωτέραν τροπὴν. Ὁ Ὀλι-βερ, ὅστις συνέπιπε τέιον μετὰ τῶν δύο φίλων, ἤρχισε νὰ μὴ στενοχωρῆται τόσῳ πολὺ ἐκ τῆς παρουσίας τοῦ φοβεροῦ γέροντος.

«Καὶ διὰ πότε ἡ πλήρης, λεπτομερὴς καὶ ἀ-

λθής ἀφήγησις τοῦ βίου καὶ τῶν συμβεβηκότων τοῦ Ὀλιβερ Τουίστ;» ἠρώτησεν ὁ κύριος Γκρίμουιγκ τὸν κύριον Μπράουνλω μετὰ τὸ τέιον.

Καὶ συγχρόνως ἔβλεπεν ὑπόδρα τὸν Ὀλιβερ. «Αὔριον τὸ πρῶτ', εἶπεν ὁ κύριος Μπράουνλω ἐπιθυμῶ νὰ γίνῃ τοῦτο μεταξύ μας. Νὰ ἔλθῃς εἰς τὸ γραφεῖον αὔριον τὸ πρῶτ', φίλε μου.

— Μάλιστα, σέρ,» εἶπεν ὁ Ὀλιβερ.

Ἀπεκρίθη δὲ μετὰ τινος δισταγμοῦ, διότι ἐδειλίασε βλέπων τὸν κύριον Γκρίμουιγκ ἀτενίζοντα αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτί.

«Θέλεις νὰ σοι τὸ εἶπω, εἶπεν οὗτος ταπεινῆ τῆ φωνῆ τῷ κυρίῳ Μπράουνλω· δὲν θὰ ἔλθῃ αὔριον τὸ πρῶτ' τὸν εἶδα διστάζοντα τὴν ἔπαυσις, φίλε μου.

— Καὶ ἐγὼ σὰς λέγω πῶς θὰ ἔλθῃ, ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Μπράουνλω.

— Ἄν δὲν ἔλθῃ, εἶπεν ὁ κύριος Γκρίμουιγκ, νὰ φάγω. . .»

Καὶ ἐκτύπησε διὰ τῆς βακτηρίας τὸ πάτωμα.

«Ἡμπορῶ νὰ δοκισθῶ εἰς τὴν ζωὴν μου ὅτι τὸ παιδίον αὐτὸ εἶναι εἰλικρινές, εἶπεν ὁ κύριος Μπράουνλω, κτυπῶν τὴν τράπεζαν.

— Καὶ ἐγὼ βάζω τὸ κεφάλι μου πῶς εἶναι κατεργάρας, ἀπήντησεν ὁ κύριος Γκρίμουιγκ, γρονθοκοπῶν ἐπίσης τὴν τράπεζαν.

— Θὰ ἴδωμεν, εἶπεν ὁ κύριος Μπράουνλω, καταστέλλων κίνημά τι ὀργῆς.

— Ναί, θὰ ἴδωμεν, ἀπήντησεν ὁ κύριος Γκρίμουιγκ εἰρωνικῶς μειδιῶν, θὰ ἴδωμεν πολὺ καλά.»

Ἡ τύχη ἔφερε νὰ εἰσέλθῃ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἡ κυρία Μπέντγουιν, κρατοῦσα μικρὸν δέμα βιβλίων, τὰ ὁποῖα ὁ κύριος Μπράουνλω ἠγόρασε τὴν πρωίαν ἀπὸ τὸν αὐτὸν βιβλιοπώλην, περὶ οὗ ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος· τὸ ἀπέθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἠτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ τοῦ γραφείου.

«Εἰπέτε εἰς τὸν ὑπάλληλον νὰ περιμένῃ, κυρὰ Μπέντγουιν, εἶπεν ὁ κύριος Μπράουνλω· ἔχει νὰ πάρῃ μερικὰ ὀπίσω.

— Ἐφυγε, σέρ, ἀπεκρίνατο ἡ κυρία Μπέντγουιν.

— Φωνάξατέ τον, εἶπεν ὁ κύριος Μπράουνλω, δὲν ἤθελα νὰ φύγῃ. Ὁ βιβλιοπώλης δὲν εἶναι πλούσιος καὶ τὰ βιβλία εἶναι ἀπλήρωτα. Ἐπειτα καὶ μερικὰ πρέπει νὰ ἐπιστραφῶσι.»

Ἐτροξάν ἀμέσως εἰς τὴν ἔξω θύραν, ὁ Ὀλιβερ διέτρεξε τὴν ὁδὸν κατὰ τὴν μίαν διεύθυνσιν, ἡ ὑπηρετρία κατὰ τὴν ἑτέραν, ἡ δὲ κυρία Μπέντγουιν ἴσταμένη εἰς τὸ κατώφλιον ἐφώναζε πάσῃ δυνάμει τὸν ὑπάλληλον· ἀλλ' οὗτος εἶγεν ἀπομακρυνθῆ καὶ δὲν κατῴρθωσαν νὰ τον ἴδωσι.

«Τοῦτο μὲ δυσαρρεστεῖ πολὺ, εἶπεν ὁ κύριος Μπράουνλω· πολὺ ἐπεθύμουν νὰ ἐπεστρέφοντο ἀπόψε τὰ βιβλία.

— Στείλατέ τα μὲ τὸν Ὀλιβερ, εἶπεν ὁ κύ-

ριος Γκρίμουιγκ σαρκαστικῶς· θὰ τα ἀποδώσῃ εὐσυνειδήτως, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία.

— Ναί, σέρ, ἀφετέ με νὰ τα ὑπάγω ἐγὼ, σὰς παρακαλῶ, εἶπεν ὁ Ὀλιβερ· θὰ ὑπάγω τρέχων.»

Ὁ γέρον κύριος ἠτοιμάζετο νὰ εἶπῃ ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἔπρεπε νὰ ἐξέλθῃ ὁ Ὀλιβερ· ἀλλ' ὁ κύριος Γκρίμουιγκ ἔβηξε τόσῳ κακεντρεχῶς, ὥστε ὁ κύριος Μπράουνλω ἀπεφάσισε νὰναθέσῃ εἰς τὸ παιδίον τὴν ἐντολὴν ἐκείνην καὶ νὰποδείξῃ οὕτως εἰς τὸν γέροντα φίλον του πόσον αἰ ὑποψίαι του, ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ ζήτημα τοῦλαχιστον, ἦσαν ἀβάσιμοι.

«Ἵπαγε, φίλε μου, εἶπε τῷ Ὀλιβερ· τὰ βιβλία εἶναι εἰς ἓν κάθισμα πλησίον τῆς τραπέζης. Πήγαινε νὰ τα φέρῃς.»

Ὁ Ὀλιβερ, περιχαρὴς διότι προσέφερεν ὑπηρεσίαν τινὰ, ἐπανῆλθε τάχιστα μὲ τὰ βιβλία ὑπὸ μάλης, καὶ τὸ κασκέττον του ἔχων ἀνὰ χεῖρας ἀνέμενε τὰς διαταγὰς τοῦ κυρίου Μπράουνλω.

«Νὰ εἰπῆς, εἶπεν οὗτος βλέπων ἀτενῶς τὸν κύριον Γκρίμουιγκ, ὅτι ἐπιστρέφεις τὰ βιβλία αὐτὰ ἐκ μέρους μου καὶ ὅτι θέλεις νὰ τῷ πληρώσῃς τὰς τέσσαρας λίρας καὶ ἡμίσειαν, τὰς ὁποίας τῷ ὀφείλω. Ἴδου ἓν τραπεζικὸν γραμματίον πέντε λιρῶν· θὰ φέρῃς λοιπὸν ὀπίσω δέκα σελίνια.

— Δὲν θὰ κάμω περισσότερον ἀπὸ δέκα λεπτά, σέρ,» ἀπεκρίθη ὁ Ὀλιβερ ζωηρῶς. Ἐβαλε τὸ τραπεζικὸν γραμματίον εἰς τὸ θυλακίον του, ἐκόμβωσε τὸν χιτῶνά του ἔως ἐπάνω, ἔθηκεν ἐπιμελῶς τὰ βιβλία ὑπὸ μάλης, ἐχαίρετῆσεν εὐσεβάτως καὶ ἐξῆλθε. Ἡ κυρία Μπέντγουιν συνώδευσε αὐτὸν μέχρι τῆς ἔξω θύρας, ὅπως τῷ περιγράψῃ ἀκριβῶς τὸν συντομώτερον δρόμον καὶ τῷ εἶπῃ τὸ ὄνομα τοῦ βιβλιοπώλου καὶ τὸ τῆς ὁδοῦ, ἅτινα πάντα ὁ Ὀλιβερ εἶπεν ὅτι κάλλιστα ἐνόησε· καὶ ἀφ' οὗ ἐπανειλημμένως συνέστησεν αὐτῷ νὰ προσέχῃ μὴ κρυολογήσῃ, ἡ συνετὴ πρεσβυτίς τὸν ἀφήκεν ἐπὶ τέλους νὰ ἐξέλθῃ.

«Τὸ ἀγαπητὸν παιδί! εἶπε παρακολουθοῦσα αὐτὸν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν· δὲν εἰζεύρω διατί, ἀλλὰ δὲν ἤθελα νὰ τὸ ἀφήσω καθόλου ἀπὸ τὰ μάτια μου.»

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Ὀλιβερ ἐσάφη καὶ ἔνευσε αὐτῇ χαριέντως πρὸς ἀποχαιρετισμὸν προτοῦ κάμψῃ τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ· ἡ πρεσβυτίς ἀναπέδω τὸν χαιρετισμὸν μειδιῶσα, ἔκλεισε τὴν θύραν καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν της.

«Ἄς ἴδωμεν, εἶπεν ὁ κύριος Μπράουνλω, ἐξαγαγὼν τὸ ὀρολόγιόν του καὶ θεῖς αὐτὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης· θὰ ἐπιστρέψῃ μετὰ εἴκοσι λεπτά τὸ πολὺ· ἔως τότε θὰ νυκτώσῃ.

— Σπουδαίως λοιπὸν νομίζετε ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃ; ἠρώτησεν ὁ κύριος Γκρίμουιγκ.

— Ἀμφιβάλλετε λοιπὸν περὶ τούτου ; » εἶπεν ὁ κύριος Μπράουνλω μειδιῶν.

Τὸ πνεῦμα τῆς ἀντιλογίας ἐβασάνιζεν ὑπερβολικὰ κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν τὴν κύριον Γκρίμγουιγκ, τὸ δὲ πλῆρες ἐμπιστοσύνης μείδιμα τοῦ φίλου του ἐνίσχυσε τὴν διάθεσιν ταύτην.

«Ναί, ἀμφιβάλλω, εἶπε κτυπῶν διὰ τοῦ γρόνου τὴν τράπεζαν. Τὸ παιδί φορεῖ καινούργες ἔνδυμα, κρατεῖ εἰς τὰ χέρια του βιβλία ἀξίας καὶ ἔχει εἰς τὸ θυλακίον του τραπεζικὸν γραμματίον πέντε λιρῶν. Θὰ ὑπάγῃ νὰ ἐνταμώσῃ τοὺς παλαιούς του φίλους, τοὺς κλέπτας, καὶ θὰ σε περιπαίξῃ. Ἐὰν ξαναπατήσῃ τὸ πόδι του ἐδῶ, νὰ φάγω τὸ κεφάλι μου ! »

Καὶ λέγων ταῦτα ἐπλησίασε τὸ κήθισμά του εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ οἱ δύο φίλοι ἔμειναν ἐν σιωπῇ προσδοκίᾳ, τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ἔχοντες ἐπὶ τοῦ ὥρολογίου. Ἄξιον δὲ παρατηρήσεως εἶναι, ὡς καταδεικνύουν τὴν σπουδαιότητα ἣν περιάπτωμεν εἰς τὰς κρίσεις ἡμῶν, ὅτι ὁ κύριος Γκρίμγουιγκ, ἂν καὶ οὐδόλως ἦτο κακός, καὶ τούναντίον μεγάλως θὰ ἔλυπειτο ἐνδομύχως ἂν ὁ φίλος ἐγίνετο θῦμα δόλου, ἐπεθύμει διακαῶς νὰ μὴ ἐπιστρέψῃ ὁ Ὀλιβερ' οὕτως ἕξ ἀντιλογιῶν ἐξυμωμένη εἶναι ἡ ψυχὴ μας !

Ἡ νῦξ ἐπῆλθε βαθμηδὸν καὶ μόλις διεκρίνοντο οἱ δεικταὶ τοῦ ὥρολογίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'

Ἐν ᾧ φαίνεται πόσον φιλοστόργως ἠγάπων τὸν Ὀλιβερ' ὁ ἀστείος γέρον Ἑβραῖος καὶ ἡ δεσποινὶς Νάνσυ.

Ἐν τῇ σκοτεινῇ αἰθούσῃ ἐλεεινοῦ τινος καπηλείου κειμένου ἐν τῷ ῥυπαρωτέρῳ μέρει τοῦ λιττλ Σάφρον Χίλλ, ζοφερᾶς τρώγλης, ἐν ἣ τὸν χειμῶνα εἰς φανὸς φωταερίου ἦν ἀνημμένοσ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ εἰς ἣν οὐδέποτε κατὰ τὸ θέρος εἰσεχώρησεν ἀκτὶς ἡλίου, ἀνθρωπὸς τις ἐκάθητο ἔχων πρὸ αὐτοῦ κασσιτερίνην λάμπην καὶ μικρὸν ποτήριον, εἰς βαθείας σκέψεις βεβουθισμένους καὶ ἰσχυρὰν ἀποπνεῶν ὀσμὴν οἰνοπνεύματος. Ἐκ τοῦ ἀπὸ κοινὸν βελουδὸν χιτῶνός του, ἐκ τῶν βελουδίνων περισκελίδων καὶ τῶν σανδαλίων του, ἐπιτῆδεις ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος, καίτοι τὸ φῶς ἦτο ἀμυδρότατον, θάνεγνωρίζεν ἀμέσως τὸν Μπίλ Σάικς. Πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἔκειτο ἐξηπλωμένος κύων λευκόμαλλος καὶ ἐρυθρόφθαλμος, ὅστις ἄλλο δὲν ἔκαμνε ἢ νὰ καμμύῃ τὸν ὀφθαλμὸν παρατηρῶν τὸν κύριόν του καὶ νὰ λείχῃ κατόπιν τὸ ρύγχος του, οὐ πλατεῖα καὶ αἱματόφυρτος πληγὴ ἐμαρτύρει πρόσφατον πάλην.

«Θὰ καθήσῃς ἤσυχο, ψοφίμι ! » εἶπεν ὁ κύριος Σάικς, διακόπτων ἀποτόμως τὴν σιγὴν. Τοσοῦτον ἦτο φαίνεται βεβουθισμένους εἰς συλλογισμοὺς, ὥστε καὶ μόνη ἡ κίνησις τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ κυνὸς ἤρκει νὰ τον ταραξῇ ἢ μᾶλλον ὁ ἐρεθισμὸς,

ὁ ἐκ τῶν συλλογισμῶν ἐκείνων προερχόμενος, ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐκχυθῇ κατὰ τοῦ ἀκάκου ζώου. Ὅπως ἂν ἦ, ὁ Σάικς ἤρχισε νὰ βλασφημῇ τὸν κύνα του, καὶ ἐλάττισεν αὐτόν.

Κατὰ γενικὸν κανόνα ὁ κύων οὐδέποτε πειράζεται νὰ ἐκδικηθῇ τὰ κτυπήματα, ἅτινα λαμβάνει παρὰ τοῦ κυρίου του ἄλλ' ὁ τοῦ Σάικς εἶχε, ὅπως καὶ ὁ ἰδιοκτήτης αὐτοῦ, πολὺ κακὸν χαρακτήρα, καὶ ἀγανακτῆσας κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐκ τῆς συναισθήσεως τῆς ἀθωότητός του, ἐπέπεσεν ἄνευ ἐνδοιασμοῦ κατὰ τοῦ λακτίσαντος αὐτόν ποδός, ἐβύθισε τοὺς δόνοντας εἰς τὸ σανδάλιον, τὸ ἐκίνησε μεθ' ὀρμῆς, καὶ κατόπιν ἔτρεξε νὰ κρυβῇ ὑπὸ τὴν θρανίον λίαν ἐγκαίρως, διότι ὁ κύριος Σάικς ἐσφενδόνισε κατ' αὐτοῦ τὸ κασσιτερίνον ἀγγεῖον.

«Ἦθελες νὰ δαγκάσῃς, ἔ ; εἶπεν ὁ Σάικς, διὰ μὲν τῆς μιᾶς χειρὸς ἀρπάζων τὰς πυρολαβίδας ἐκ τῆς ἐστίας, διὰ δὲ τῆς ἐτέρας γυμνῶν μακρὰν μάχαιραν, ἣν εἶχε κεκρυμμένην ἐν τῷ θυλακίῳ του. Ἐδῶ, ψοφίμι ! ἐδῶ ! μὲ ἀκούεις ; »

Ὁ σκύλος ἤκουσε πολὺ καλὰ, διότι ὁ κύριος Σάικς ἐκραύγαζεν ὡς κωφός ἄλλὰ δὲν ἐφαίνετο ὅλως διόλου εὐδιάθετος νάβῃσι νὰ τον σκοτώσουν ἔμεινεν ἐκεῖ ὁποῦ ἦτο, γρυλλίζων ἰσχυρότερον, καὶ συνέλαβε διὰ τῶν δόνόντων τὸ ἄκρον τῶν πυρολαβίδων, ὑπερ ἔδακνε λυσσωδῶς.

Ἡ ἀντίστασις αὕτη ἐπήξῃσε τὸν θυμὸν τοῦ κυρίου Σάικς, ὅστις γονατίσας ἤρχισε τὰ προσβάλλῃ τὸν κύνα μανιωδῶς. Τὸ ζῶον ἐπῆδα ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἄλλο μέρος γρυλλίζων καὶ ὑλακτοῦν. Ὁ ἄνθρωπος δὲ ὕβριζε, ἐβλασφημῆει, ἐκτύπα. Ἦτο δὲ κίνδυνος μὴ ἡ πάλην ἀπέβαινεν ἐλευθρία διὰ τὸν ἔτερον τῶν μαχητῶν, ἐὰν δὲν ἠνοίγετο αἴφνης ἡ θύρα, δι' ἧς δι' ἐνὸς ἄλματος ἐδραπέτευσεν ὁ κύων, καταλιπὼν τὸν Μπίλ Σάικς μὲ τὴν μάχαιραν καὶ τὰς πυρολαβίδας ἀνὰ χεῖρας.

Διὰ κάθε μᾶλλωμα χρειάζονται πάντοτε δύο, λέγει παλαιὰ τις παροιμία. Ὁ κύριος Σάικς ἀγανακτῆσας ἐκ τῆς φυγῆς τοῦ κυνός, ἐπέριψεν ὅλον τὸν θυμὸν του ἐπὶ τοῦ εἰσελθόντος.

«Τί διάβολο ἔρχεσαι καὶ χώνεσαι μεταξὺ τοῦ σκύλου μου καὶ ἐμοῦ ; ἠρώτησε, συνοδεύσας δι' ἀπειλητικῶν σχήματος τὴν ἐρώτησίν του.

— Δὲν εἴξουρα, φίλε μου, δὲν εἴξουρα, » ἀπεκρίνατο ὁ Φέιγγιν ταπεινῶς.

Διότι ὁ εἰσελθὼν ἦτο ὁ Ἑβραῖος.

«Δὲν εἴξουρες, γεροκολασμένε ! ἀνεφώνησεν ὁ Σάικς. Δὲν ἤκουσες λοιπὸν τὸν θόρυβον ὁποῦ ἐγίνετο ;

— Δὲν ἤκουσα καθόλου, ἔτσι νὰ χαρῶ τὴν ζωὴν μου, ἀπεκρίνατο ὁ Ἑβραῖος.

— Ἀλήθεια, τίποτε δὲν ἀκούεις, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ Σάικς σαρδόνιον γελῶν. Παντοῦ χώνεις τὴν μύτην σου, χωρὶς νὰ σε καταλαμβάνῃ κανεὶς οὔτε ὅταν ἐμβαίνης οὔτε ὅταν ἐκβαίνης.

πολύ ἤθελα, Φείγγιν, νὰ ἦσο εἰς τὴν θέσιν τοῦ κύλου μου πρὸ μικροῦ.

— Καὶ διατί; ἠρώτησεν ὁ Ἑβραῖος μετὰ ἐδωσμένου γέλωτος.

— Διότι ἡ κυβέρνησις, ἡ ὁποία προστατεύει τὴν ζωὴν κατεργαρέων ὡς ἐσὲ, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει ὕσιν καρδίαν ἔχει ἓνα βρωμῶσκυλο, ἀφίνει τὸν καθένα νὰ σκοτώνη τὸν σκύλον του ὅταν τοῦ ῥαχταί ὄρεξις, ἀπεκρίνατο ὁ Σάικς, βάλλων τὴν ἀχαιραν εἰς τὴν θήκη με τὴν τρόπον λίαν ἐκφρατικόν. Νὰ, διατί.»

Ἐβραῖος ἔτριψε τὰς χεῖρας καὶ καθήτας πρὸ τῆς τραπέζης προσεποιήθη ὅτι γελᾷ διὰ τὸν ἀστεϊσμὸν τοῦ φίλου του. Οὐχ ἤττον εὐρίσκετο εἰς πρὸδηλον ἀμηχανίαν.

«Πήγαινε νὰ γελᾷς ἀλλοῦ, εἶπεν ὁ Σάικς καταθέτων τὰς πυρολαβίδας καὶ περιφρονητικῶς βλέπων τὸν Ἑβραῖον. Πήγαινε νὰ γελᾷς ἀλλοῦ, καὶ ὄχι ἐμπρὸς μου. Σὲ ἔχω εἰς τὰ χέρια μου, Φείγγιν, καὶ ὁ διάβολος νὰ με πάρῃ ἂν τὸ κατορθώσῃ νὰ μοῦ γλυτώσῃ. Ἄν καρυδώσουν ἢ μὲ θὰ κάμω νὰ μὴ γλυτώσῃ καὶ σὺ τὸ καρύδιμα. Φυλάξου λοιπὸν ἀπὸ ἐμὲ καὶ πρόσεχέ με.

— Καλὰ, καλὰ, ἀγαπητέ μου, εἶπεν ὁ Ἑβραῖος. Εἰξέρω ὅλα αὐτὰ. Ὅλους τοὺς κινδύνους καὶ ὅλα τὰ κέρδη τὰ ἔχομεν κοινά, Μπίλ.

— Χμ! ἔκαμεν ὁ Σάικς, ὡσεὶ ἐπέισθη περὶ τῆς ταυτότητος τῶν συμφερόντων ἀμφοτέρων. Ε, λοιπὸν, τί ἔχεις νὰ μου εἴπῃς;

— Ὅλα ἔγιναν ὅπως τὰ ἠθέλαμεν, ἀπεκρίνατο ὁ Φείγγιν, καὶ νὰ τὸ μεριδιόν σου. Εἶναι μεγαλιότερον ἀπὸ ὅσον ἔπρεπε, ἀγαπητέ μου ἄλλ' ἐπειδὴ εἰξέρω πῶς εἶσαι πολὺ ἄξιος καὶ νὰ κάμωμεν πολλὰς δουλειαῖς...

— Ἐ, σώνουν πλέον αἱ φλυαρίαι, διακόψας αὐτὸν εἶπεν ὁ κλέπτῃς ἀνυπομόνως. Ἐλα, δός μου.

— Ναί, ναί, Μπίλ, μὰ δός μου καὶ καιρὸν, δός μου καιρὸν, ἀπεκρίνατο ὁ Ἑβραῖος κολακευτικῶς. Νὰ, αὐτὸ εἶναι τὸ μερικόν σου.»

Καὶ συγχρόνως ἐξήγαγε τοῦ θυλακίου του παλαιὸν μανδήλιον, ἔλυσεν ἓνα μέγαν κόμβον, καὶ ἔδειξε μικρὸν δεμάτιον τετυλιγμένον εἰς φαῖον χάρτην, ὅπερ ὁ Σάικς ἤρπασεν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ. Εἶτα τὸ ἤνοιξε καὶ ἤρχισε νὰ μετρή τὰ ἐν αὐτῷ χρυσᾷ νομίσματα.

«Αὐτὰ εἶναι ὅλα; ἠρώτησεν ὁ Σάικς.

— Ὅλα, ἀπεκρίνατο ὁ Ἰουδαῖος.

— Δὲν ἄνοιξες καθόλου τὸ δέμα εἰς τὸν δρόμον διὰ νὰ μου λαδώσῃς ἢ κἄνα δυὸ φλωριά; προσέθηκεν ὁ Σάικς μετὰ δυσπιστίας. Μὴ μου κἄνης τὸν μισοκακόμοιρον. Δὲν εἶναι πρώτη φορά ἢ ποῦ μοῦ ἔφτιασες αὐτὸ. Κούνησε τὸ μπιμπάμ.»

Τοῦτο ἐσήμαινον εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν

1. Ἀπαχρονίσωσι.

2. Κλέψης.

«Κρούσον τὸν κώδωνα.» Ἀκούσας τὸν ἦχον τοῦ κώδωνος, προσήλθεν ἕτερος Ἑβραῖος, νεώτερος μὲν τοῦ Φείγγιν, ἀλλὰ σχεδὸν ἐπίσης βδελυρὸς καὶ ῥυπαρὸς ὡς οὗτος.

Ὁ Σάικς περιορίσθη νὰ δείξῃ διὰ τοῦ δακτύλου τὴν κενὴν λάγνηνον, ὃ δὲ Ἑβραῖος κατανοήσας πληρέστατα τὴν χειρονομίαν ἐξήλθεν ὅπως τὴν γεμίση, ἀφ' οὗ ἀντήλλαξε πρῶτον βλέμμα συνεννοήσεως μετὰ τοῦ Φείγγιν, ὅστις ὕψωσε πρὸς στιγμὴν τοὺς ὀφθαλμούς, ὡσεὶ περιέμενε τοῦτο, καὶ ἀπεκρίθη κατανεύσας ἐλαφρὰ τὴν κεφαλὴν. Ὁ Σάικς δὲν παρετήρησε τοῦτο, ἀσχολούμενος νὰ δέσῃ τοὺς ἱμάντας τῶν σανδαλίων του, οὓς εἰς κακὴν κατάστασιν ἔθεσεν ὁ σκύλος του. Εἶναι δὲ πολὺ πιθανὸν ὅτι ἐὰν ἔβλεπε τὰ βλέμματα ἐκεῖνα, οὐδὲν αἴσιον δι' ἑαυτὸν θὰ προοιωνίζετο.

«Εἶναι κάνεις ἐδῶ, Μπάρνυ, ἠρώτησεν ὁ Φείγγιν, μὴ ὕψων τώρα τοὺς ὀφθαλμούς; διότι ἔβλεπεν ὁ Σάικς.

— Οὔτε ψυχὴ, ἀπεκρίνατο ὁ Μπάρνυ, οὐ οἱ λόγοι, εἴτε ἐξήρχοντο ἐκ τῆς καρδίας εἴτε μὴ, πάντοτε ὅμως διήρχοντο διὰ τῆς ῥινός.

— Κάνεις; ἠρώτησεν ὁ Φείγγιν μετ' ἐκπληξιν, δεικνύουσαν ἴσως εἰς τὸν Μπάρνυ ὅτι ἠδύνατο ἀφόβως νὰ εἴπῃ τὴν ἀλήθειαν.

— Κάνεις, μόνον ἡ κυρία Νάνσυ, ἀπεκρίνατο ὁ Μπάρνυ.

— Ἡ Νάνσυ, ἀνεφώνησεν ὁ Σάικς ποῦ εἶναι; Ὁ διάβολος νὰ με πάρῃ ἂν δὲν τιμῆσω αὐτὴν τὴν ἀξιόλογον νέαν ἀναλόγως τῶν προτερημάτων της.

— Διέταξε νὰ τῆς σερβίρουν ἓνα βραστὸ, προσέθηκεν ὁ Μπάρνυ.

— Ἦπέ της νὰ ἔλθῃ, εἶπεν ὁ Σάικς, κεράσας συγχρόνως ἓν ποτήριον οἶνοπνεύματος ἢ πέ της νὰ ἔλθῃ.»

Ὁ Μπάρνυ εἶδε δειλῶς τὸν Φείγγιν, ὡς θέλων τρόπον τινὰ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀδειάν του. Βλέπων δὲ ὅτι ὁ Ἑβραῖος οὐδὲ γρὺ ἔλεγε, ἐξακολουθῶν νὰ ἔχῃ προσηλωμένους τοὺς ὀφθαλμούς χαμαι, ἐξήλθε, καὶ σχεδὸν ἀμέσως ἐπανελθὼν εἰσήγαγε τὴν Νάνσυ, ἐνδύματα μαγειρίου φέρουσαν, σκούφιαν, ποδιάν, καλᾶθιον καὶ μακρὰν κλεῖδα εἰς τὴν χεῖρα.

«Ἡῦρες τὸν τορὴ, ἢ ὄχι; Νάνσυ; ἠρώτησεν ὁ Σάικς προσφῆρων αὐτῇ ἓν ποτήριον.

— Ναί, Μπίλ, ἀπεκρίνατο ἡ νέα, κενοῦσα αὐτὸ, τὸν ἦρα, ἀλλὰ βαργέστησα πλέον ὁ μικρὸς κατεργάρης ἀρρώστησε καὶ ἦτον εἰς τὸ κρεβάτι καὶ...

— Ἄ! Νάνσυ, ἀγαπητῆ μου! ἀνεφώνησεν ὁ Ἑβραῖος ὕψων τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἴσως ὁ Ἑβραῖος συσπῶν τὰς πυρράς αὐτοῦ ὀφρῦς καὶ ἡμικλείων τοὺς ὀφθαλμούς, ἐσκόπει νὰ δώσῃ εἰς τὴν Νάνσυ νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ὑπερέβη πᾶν ὄριον εἰς τὰς ἐκμυστηρεύσεις ἢ λεπτομέ-

ρεια όμως αυτή οὐδόλως ἐνδιαφέρει. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ Νάνσυ δὲν ἐξηκολούθησε τὰς ἀποκαλύψεις αὐτῆς, ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐπιλοδοῦρησε τῷ Σάικς πολλά χαριέστατα μειδιάματα ἠλλαξεν ὀμιλίαν. Μετὰ δέκα περίπου λεπτά σφοδρὸς βῆξ κατέλαβε τὸν κύριον Φέιγγιν, ἀμέσως δὲ ἡ Νάνσυ ἐφόρεσε τὸ σάλιόν της, εἰποῦσα ὅτι ἤτο καιρὸς νάπέλθῃ. Ὁ κύριος Σάικς παρετήρησεν ὅτι εἶχον νὰ κάμουν τὸν ἴδιον δρόμον μέχρι τινός, καὶ ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὴν συνοδεύσῃ. Ἀπῆλθον ὁμοῦ ἀκολουθούμενοι εἰς τινὰ ἀπόστασιν ὑπὸ τοῦ κυνός, ὅστις ἐξῆλθεν ἐκ τινος πλησίον αὐλῆς, εὐθὺς ὡς ὁ κύριός του ἀπεμακρύνθη ὀλίγον.

Ὁ Ἑβραῖος προέκυψε τὴν κεφαλὴν ἐκ τῆς θύρας, ὅτε κατέλιπε τὴν αἴθουσαν ὁ Σάικς, παρηκολούθησεν αὐτὸν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν μέχρι τινός, ἀπειλῶν αὐτὸν διὰ τοῦ γρόνθου, καὶ φοβερὰς ἀρὰς ὑποτονθοῦζων· εἶτα φρικαλέον γελάσας ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πρώτην θέσιν του παρὰ τὴν τράπεζαν, ὅπου ἐβυθίσθη εἰς τὴν λίαν ἐνδικαίρουσαν ἀνάγνωσιν τῆς Ἐφημερίδος τῶν δικαστηρίων.

Ἐν τῷ μεταξὺ δ' Ὀλιβερ, οὐδαμῶς ὑποπτέειν ὅτι εὐρίσκετο τόσῳ πλησίον τοῦ ἀστείου γέροντος, μετέβαινε εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον. Φθὰς εἰς Κλάρκενγουελλ ἠκολούθησε χωρὶς νὰ δώσῃ προσοχὴν οὐχὶ τὴν ἐρθὴν ὁδόν. Εἶχε φθάσει εἰς τὸ μέσον τῆς ἐτέρας ὁδοῦ, ὅτε ἐνόησε τὸ λάθος του· ἀλλ' εἰξεύρων ὅτι καὶ ἡ ὁδὸς ἐκεῖνη κατέληγεν εἰς τὸ μέρος εἰς ὃ μετέβαινε, δὲν ἔκρινε καλὸν νὰ ἐπιστρέψῃ, ἀλλ' ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον τοῦ ἔχων τὰ βιβλία ὑπὸ μάλῃς καὶ τρέχων μεθ' ὅλης τῆς ταχύτητος τῶν ποδῶν του.

Βαδίζων δὲ ἀνελογίζετο τὴν παρούσαν εὐδαίμονα κατάστασιν αὐτοῦ, τὴν εὐχαρίστησιν, ἣν θὰ ἠσθάνετο βλέπων ἔστω καὶ ἐπὶ μίαν στιγμὴν τὸν ταλαίπωρον μικρὸν Δικ, ὅστις ἴσως κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην, δερόμενος καὶ λιμώττων θὰ ἔκλαιε πικρῶς, ὅταν ἐξῆγαγεν αὐτὸν ἐκ τῶν δνειροπολημάτων μία νέα κραυγὰσασα μεγαλοφώνως·

«ὦ! ὁ ἀδελφούλης μου!» Μόλις δ' ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ ἴδῃ τί τοῦτο ἐσήμαινε καὶ ἠσθάνθη δύο βραχίονας σφιγκτὰ περιπτύσσοντας αὐτόν.

«Ἄφετέ με, ἀνεφώνησεν ὁ Ὀλιβερ προσπαθῶν νάπαλλαγῇ· ἄφετέ με ἤσυχον. Τί εἶναι; Διατί με σταματᾶτε;»

Ἄντὶ πάσης ἀπαντήσεως, ἡ νέα, ἡ κρατοῦσα αὐτὸν ἐνηγκαλισμένον, καὶ ἥτις ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρα ἐν καλῶν καὶ μίαν μεγάλην κλειδα, ἤρχισε νὰ κραυγάζῃ καὶ νὰ θρηνηῇ.

«ὦ Θεέ μου! ἔλεγε· τὸν ἐπανευρόν λοιπόν! Ὀλιβερ! Ὀλιβερ! ὦ, κακὸ παιδί, νὰ με κάμῃς νὰ τραβήξω τόσους φόβους καὶ νὰ υποφέρω τόσα βάσανα! Ἐλα εἰς τὸ σπίτι μας τό-

ρα, ἔλα. Δόξα σοι ὁ Θεός! τὸν ἐπανευροῦκα!»

Μετὰ τὰς ἀσυναρτήτους ταύτας ἐκφωνήσεις ἡ νεᾶνις ἐπανελάβε τοὺς στεναγμοὺς καὶ τοὺς θροῖνους, οὓς ἤρτυε διὰ νευρικῶν σπασμῶν τόσῳ σφοδρῶν, ὥστε πολλαὶ γυναῖκες παριστάμεναι ἐκεῖ ἠρώτησαν ὑπέρητην τινὰ κρεωπωλείου λιπαρὰν καὶ στιλπνὴν ἔχοντα κόμην καὶ θεωροῦντα ἐπίσης τὴν σκηνὴν, ἂν δὲν ἐνόμιζεν ἀναγκαῖον νὰ τρέξῃ νὰ φέρῃ ἱατρόν. Εἰς δ' ὁ ὑπέρητης τοῦ κρεωπωλείου, ἥτις ἤτο φύσει ὀλίγον νοθρὸς, ἀπήντησεν ὅτι δὲν τὸ ἐνόμιζεν ἀναγκαῖον.

«ὦ! ὄχι, ὄχι, δὲν εἶναι ἀνάγκη, εἶπεν ἡ νεᾶνις, σφίγγουσα τὴν χεῖρα τοῦ Ὀλιβερ· εἶμαι τώρα κάπως καλλίτερα. Ἐλα, ἐμπρός, εἰς τὸ σπίτι, παληόπαιδο! ἐμπρός!»

— Τί τρέχει, κυρία; ἠρώτησε μία τῶν γυναικῶν.

— ὦ, κυρία μου, ἀπεκρίνατο ἡ νεᾶνις, ἐφυγεν εἶναι τώρα ἕνας μῆνας ἀπὸ τοὺς γονεῖς μας, οἱ ὅποιοι εἶναι τίμιοι ἐργάται, διὰ νὰ ὑπάγῃ ἴσως με τίποτε κλέπτας καὶ κακούργους, καὶ ἡ μητέρα του κινδυνεύει νάποθᾶν ἀπὸ τὴν λύπην της.

— Κακορρίζικε! εἶπεν ἡ γυνή.

— Γύρισε γρήγορα ἔς τὸ σπίτι σου, γαῖδουρί! εἶπεν ἄλλη τις.

— Δὲν εἶμαι ἐγὼ, ἀνεφώνησεν ὁ Ὀλιβερ κατατεθορυβημένος· δὲν τὴν γνωρίζω· δὲν ἔχω οὔτε ἀδελφὴν, οὔτε πατέρα, οὔτε μητέρα· εἶμαι ὄρφανός, κατοικῶ εἰς Πέντοβιλλ.

— Εἶδες ἐκεῖ ἀναίδειαν! εἶπεν ἡ νεᾶνις.

— Πῶς! σεῖς εἴσθε; Νάνσυ! ἀνεκραύγασεν ὁ Ὀλιβερ ἰδὼν τὴν μορφήν τῆς νέας ἥτις ἔως τότε ἴστατο ὀπισθεν αὐτοῦ, καὶ ὀπισθοδρομησᾶς ἐκθαμβὸς καὶ φρίττων.

— Βλέπετε λοιπὴν πῶς με ἀναγνωρίζει! εἶπεν ἡ Νάνσυ, στραφεῖσα πρὸς τοὺς παριστάμενους. Δὲν ἤμπορεῖ νὰ κάμῃ ἀλλοιῶς. Θὰ λάβῃ κἀνεις τὴν καλωσύνην νὰ με βοηθήσῃ νὰ τὸν ὑπάγω εἰς τὸ σπίτι μας; διότι ἀλλοιῶς θὰ κάμῃ νάποθάνουν ὁ πατέρας του καὶ ἡ μητέρα του καὶ θὰ με φέρῃ καὶ ἐμὲ εἰς ἀπελπισίαν.

— Τί διάβολο εἶναι ἐδῶ; ἀνεφώνησεν ἀνὴρ τις ἐξεληθὼν τοῦ καπνῆσιου καὶ ἀκολουθούμενος ὑπὸ λευκοῦ κυνός. Πῶς! ὁ μικρὸς Ὀλιβερ! δὲν ἤπηγαίνεις εἰς τὴν δυστυχισμένην τὴν μητέρα σου, παληομάγκα! Ἐλα! γρήγορα εἰς τὸ σπίτι!

— Δὲν τοὺς ἔχω τίποτε! Δὲν τοὺς γνωρίζω! Βοήθεια! βοήθεια! ἀνεφώνει ὁ Ὀλιβερ προσπαθῶν νὰ λυτρωθῇ τῶν χειρῶν τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου.

— Βοήθεια! ἐπανελάβεν ἐκεῖνος· ἐγὼ ἔρχομαι εἰς βοήθειαν, χαμένε! Τί εἶναι αὐτὰ τὰ βιβλία ὅπου κρατεῖς; Κἀπου θὰ τα ἐκλεψῃς βέλαια. Δός μου τα.»

Καὶ ἀρπάσας τὰ βιβλία, ἅτινα ἐκράτει τὸ

παιδίον, κατήνεγκε διὰ τούτων ἰσχυρὸν κτύπημα κατὰ τῆς κεφαλῆς του.

«Καλὰ τοῦ κάμνει, εἶπεν ἄνωθεν ἐξ ἑνὸς πα-
ραθύρου εἰς θεατῆς τῆς σκηνῆς ταύτης· νά, ἔτσι
πρέπει νά σωφρονίζωνται αὐτοὶ οἱ μάγκες.

— Σωστὸ εἶναι αὐτὸ, παρετήρησε χονδρὸς
τις λεπτοουργὸς, ἐπιδοκιμάζων ὅσα ὁ ἄλλος εἶπεν.

— Αὐτὸ θά του κάμη καλὸν, εἶπον αἱ δύο
γυναικες.

— Καὶ βέβαια, ἐπανελάθεν ὁ ἀνὴρ κτυπῶν
ἐκ νέου τὸν Ὀλίβερ καὶ δράττων αὐτὸν ἐκ τοῦ
περιλαίμιου. Ἐμπρός, μοσχομάγκα! Ἐδῶ, Τουρ-
κο! προσοχὴ εἰς τὸ πρόσταγμα!»

Ἐξητλημένον ἐκ τῆς προσφάτου ἀσθενείας
του, ζαλισθὲν ἐκ τῶν κτυπημάτων καὶ τῆς αἰ-
φνιδίου ἐκείνης προσβολῆς, φοβηθὲν ἐκ τῶν ἀ-
πειλητικῶν κνιζηθμῶν τοῦ κυνὸς καὶ τῆς βα-
ναυσότητος τοῦ ἀνδρὸς, πρὸ πάντων δὲ κατα-
ληρθὲν ὑπὸ ἀπελπισμοῦ, διότι ἔβλεπεν ὅτι οἱ
περιστάμενοι ἀγοράδαντον εἶχον πεποιθήσιν ὅτι
ἀληθεῖς ἦσαν οἱ κατ' αὐτοῦ δισχυρισμοὶ τῆς
Νάνσυ, — τί ἠδύνατο νά κάμη τὸ ταλαίπωρον
παιδίον; Εἶχε νυκτώσει, ἡ δὲ συνοικία ἦν ἔρη-
μος, ὥστε οὐδεμίαν βοήθειαν προσεδόκα καὶ πᾶ-
σαν ἀντίστασιν ἔκρινε περιττήν. Ἐν ῥιπῇ ὀφθαλ-
μοῦ ἐσύρθη εἰς λαβύρινθον στενῶν ὁδῶν, μετὰ
ταχύτητος καθιστώσεως ἀκαταλήπτους τὰς ἀσθε-
νεῖς κραυγὰς αἱ ἐτόλμα νά ἐκπέμψη. Ἀλλὰ καὶ
συνδιάκριτοι ἂν ἦσαν, τίς θά προσέτρειχε λυτρω-
τῆς αὐτοῦ ἐν ταῖς ἐρήμοις ὁδοῖς;

Οἱ φανοὶ τοῦ φωταερίου ἀνήφθησαν παντα-
χοῦ. Ἡ κυρία Μπέντγουν μετ' ἀγωνίας ἀνέμε-
νεν ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας· πολλάκις ἡ
ὑπερέτρια ἔτρεξε μέχρι τοῦ ἔκρου τῆς ὁδοῦ,
προσπαθοῦσα νά διακρίνη τὸν Ὀλίβερ, οἱ δὲ δύο
πρεσβῦται φίλοι ἔμενον μετ' ἐπιμονῆς καθήμε-
νοι ἐν τῷ γραφείῳ, καίτοι πυκνὴ σκοτία ἐπῆλθε,
προσηλωμένους ἔχοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ
ὠρολόγιον.

*Ἐπιταὶ συνέχεται.

**Π

ΟΡΟΣ ΑΔΡΙΑΝΟΥ

Γνωστὸν ὑπάρχει ὅτι κατὰ συνήθειαν παρα-
δόξως ἐπικρατήσασαν, πολλάκις πολλαὶ οἰκο-
δομαὶ ἢ μνημεῖα εἶνε γνωστὰ παρὰ τοῖς πολ-
λοῖς ὑπ' ὀνόματα ὅλως διάφορα τοῦ προσήκον-
τος αὐτοῖς, σύμφωνα δὲ συνήθως πρὸς τὸ σχῆμα
ἢ τὴν θέσιν ὅπου ταῦτα ἴστανται, ἢ διαφόρους
ἐπ' αὐτῶν παραστάσεις τῆς τέχνης, ὅταν τοιαῦ-
ται ὑπάρχουσιν, ὡς συνέθη εἰς τὸ Ὁρολόγιον
τοῦ Κυρρήστου, τὸ κοινῶς Ἀέρηδες καλούμενον,
ἢ καὶ πρὸς ἄλλας αὐτῶν σχέσεις. Τῶν ὀνομα-
τοθεσιῶν τούτων ἐσφαλμένων τὸ πλεῖστον, πολλὰ
ἐν Ἀθήναις ἔχομεν τὰ παραδείγματα· τὰ κατὰ
τὸν λόφον λ. χ. τοῦ Μουσείου παλαιότατα ἐπὶ
τοῦ βράχου οἰκήματα *φυλακῆ* (ἢ *σπηλιὰ*) τοῦ
Σωκράτους οἱ πολλοὶ καλοῦσι, καὶ Πύλῃν τῆς

ἀγορᾶς (ἀδιάφορον τίνος) τὴν πρόστασιν ἐκεί-
νην τὴν τετράστυλον, τὴν Δωρικὴν, τὴν ὀπισθε-
τῶν ξυλίων ἐρειπίων, ἄτινα ἀγορὰ τῆς πρω-
τευούσης καλοῦνται, καὶ *γαράρι* τοῦ Διογέ-
του τοῦ Λυσικράτους, κ. ἄ. π. Καὶ πολλὰ μὲν τού-
των ὀνομάτων αὐτὸς ὁ λαὸς ἐδημιούργησε
καὶ διὰ τῆς ἀπὸ στόματος εἰς στόμα παραδό-
σεως διέσωσεν, οὐκ ὀλίγα δὲ καὶ παρὰ λογίον
ἐκπορευόμενα φαίνονται, τῶν χρόνων ἰδίᾳ, καθ'
οὗς, ἀγνοουμένης ὅλως τῆς τοπογραφίας τῆς πό-
λεως, ἕκαστος εἰκῆ καὶ ἀνεξετάστως ὀνομασίον-
δήποτε ὡς ὀρθὸν παρεδέχετο.

Τῆς ἡμαρτημένης ταύτης ὀνοματοθεσίας θύμα
ἐγένετο καὶ τὸ ἐγγὺς τοῦ παρὰ τὸν Ἰλισὸν Ὀ-
λυμπίου ἀψιδωτὸν ἐκεῖνο μνημεῖον τῶν χρόνων
τοῦ Ἀδριανοῦ, Πύλη τοῦ Ἀδριανοῦ, ἢ Ἀψίς, Ἀ-
δριανοῦ ἔτι καὶ νῦν καλούμενον, λαβὼν δὲ τὰ ὀ-
νόματα ταῦτα ἐκ τε τοῦ σχήματος καὶ τῆς γει-
νιάσεως αὐτοῦ πρὸς τὸν παρακείμενον ναὸν,
πρὸς ὃν ὑπὸ πολλῶν ἐσχετιζέτο, πᾶν ἄλλο πάν-
τως ὃν ἢ ὅ,τι αἱ ἄνω ὀνομασίαι δηλοῦσιν, ὡς
ἐν τοῖς ἐξῆς δείξομεν.

Οἰκοδομήματα ἀψιδωτὰ, αὐτὸ τοῦτο ἀψίδες
καλούμενα, ἠγείροντο συνήθως ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων
κατὰ τὰς θριαμβευτικὰς ἐν Ῥώμῃ πομπὰς προ-
σωρινῶς ἐκ ξύλου, εἶτα δ' ἀντὶ τούτων καθαι-
ρουμένων, πολυτελῆ μαρμάρινα κτίσματα διαίω-
νιζόμενα τὰ κατορθώματα τῶν θριαμβευόντων στρα-
τηγῶν ἢ αυτοκρατόρων· πλὴν τὰ τοιαῦτα οἰκο-
δομήματα ἦσαν ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ μεγαλει-
τερα καὶ πλουσιώτερα τοῦ παρὰ τὸ Ὀλύμπιον,
οὕτως ἀπαιτοῦντος τοῦ σκοποῦ δι' ὃν ἠγείροντο
ταῦτα, κατὰ πολὺ διαφόρου ἐκείνου δι' ὃν ἴστα-
ται τὸ ἐν Ἀθήναις. Θριαμβευτικαὶ ἀψίδες, οἷας
ἀνωτέρω λέγομεν, σώζονται τινες εἰς διάφορα
τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους μέρη· τοιαύτη ἡ ἐν
Orange τῆς Γαλλίας ὑπ' ἄλλων μὲν τῷ Μαρίῳ
καὶ ὑπ' ἄλλων τῷ Καίσαρι ἀποδιδόμενη. Ἀλ-
λαὶ τοιαῦται γνωσταὶ ἐν Ῥώμῃ εἶνε ἡ τοῦ Κων-
σταντίνου, ὠκοδομημένη ἐν μέρει ἐκ τῶν λει-
ψάνων τῆς τοῦ Τραϊανοῦ, ἢ τοῦ Σεπτιμίου Σεουή-
ρου καὶ Τίτου, ἧς τὰ ἀνάγλυφα εἰκονίζουσι τὰ
κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Ἱερουσαλήμ, ἢ τοῦ Βε-
νεουέντου καὶ τῆς Ἀγκωνος, τῷ Τραϊανῷ ἀφιε-
ρωμέναι, κ. π. ἄ.

Πᾶσαι αὗται φέρουσι πλουσίαν διακόσμησιν
μετ' ἀναγλύφῳν παραστάσεων ἀναγομένων εἰς
τὸ ἱστορικὸν τῆς ἀνεγέρσεως αὐτῶν καὶ ἐπιγρα-
φὰς ῥητῶς ἀναφερούσας τὸ πρόσωπον χάριν τοῦ
ὁποίου ἀνηγέρθη ἢ ἀψίς, ἐν μέρει δὲ καὶ τὴν
πρᾶξιν ὑφ' ἧς παρακινούμενος ὁ λαὸς τοιαῦτα
δείγματα εὐνοίας πρὸς τοὺς ἐπιφανεστέρους ἄν-
δρας παρεῖχεν.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως οὔτε ἀνάγλυφοι
παραστάσεις φαίνονται, οὔτε αἱ ἐπ' αὐτοῦ
ὑπάρχουσαι μονόστιχοι ἐπιγραφαὶ ἀναφέρονται
εἰς πρᾶξιν ἔνδοξον, αὐταὶ δ' αὐταὶ δεικνύουσι σα-